

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶ

ՍՊԻՏԱԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2017-2020 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՔԱՌԱՄՅԱ
ԾՐԱԳԻՐ

Կազմել է՝ համայնքի ղեկավար

Գ. Սահակյան

Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 06.09.2016թ թիվ 36-Ն որոշմամբ

ՍՊԻՏԱԿ 2016Թ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	3
1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....	4
2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ.....	5
2.1. ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱԿՆԱՐԿ.....	5
2.2. ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ.....	7
3. ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....	8
3.1. Նախադպրոցական կրթություն.....	14
3.2. Երաժշտական և գեղարվեստի դպրոցներ.....	15
3.3. Մշակույթի տուն.....	16
3.4. Գրադարան.....	17
3.5. Սպիտակի մանկապատանեկան մարզադպրոց.....	17
3.6. <<Սպիտակի բնակարանների սպասարկման գրասենյակ>> ՀՈԱԿ.....	19
4. ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ.....	20
5. ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ.....	21
6. ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ.....	21
7. ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐ.....	27
8. ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՍՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ.....	29
8.1. Քաղաքաշինություն.....	29
8.2. Զբոսաշրջության, ջրահեռացում.....	30
8.3. Էներգամատակարարում.....	32
8.4. Գազամատակարարում.....	34
8.5. Աղբահանություն և սանիտարական մաքրում.....	35
8.6. Համայնքի հողային ֆոնդ.....	35
8.7. Բնության և բնական շրջակա միջավայրի պահպանություն.....	36
8.8. Տրանսպորտ.....	37
8.9. Հանգստի գոտիներ, զբոսայգիներ, խաղահրապարակներ, բակային տարածքներ.....	40
8.10. Աղետների ռիսկի կառավարում.....	41
9. ԳՅՈՒՂԱՏՆԵՍՈՒԹՅՈՒՆ.....	41
10. ՍՊՈՐՏԱԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ, ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԻ, ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՎՏԱՆԳՆԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	42
11. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ.....	44

ՆԵՐԱՄՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԶՔԾ-ն համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի համալիր վերլուծության և առկա հիմնախնդիրների բացահայտման, ֆինանսական, տնտեսական, բնական և մարդկային ռեսուրսների գնահատման արդյունքում նպատակային զարգացման տեսանկյունից ձեռնարկվելիք քայլերի ամբողջությունն արտահայտող փաստաթուղթ է, որը նախատեսում է ռազմավարական կտրվածքով համայնքի հիմնախնդիրների արդյունավետ լուծումը և նպատակային բյուջետավորման գործընթացի իրականացումը: Համայնքի ղեկավարին կից գործող ՀԶՔԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով խորհրդակցական մարմինը, այն դիտարկելով որպես համայնքի ռազմավարական պլանավորման և մասնակցային կառավարման կարևորագույն միջոց, փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների և շահագրգիռ այլ անձանց հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶՔԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

Սպիտակ համայնքի 2017-2020 թվականների զարգացման քառամյա ծրագիրը (ՀԶՔԾ) մշակվել է՝ հիմք ընդունելով գործող «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասությունները, համայնքի ղեկավարի լիազորությունները նրա գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶՔԾ-ի մշակման և կառավարման վերաբերյալ օրենքի 37-րդ, 38-րդ և 53-րդ հոդվածների դրույթները, «Համայնքների ֆինանսիստների միավորում» հասարակական կազմակերպություն փորձագետների կողմից մշակված և ՀՀ Տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարության կողմից 2014 թվականին հավանության արժանացած՝ «Համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի մշակման և կառավարման մեթոդաբանությունը», ինչպես նաև վերընտրված համայնքի ղեկավարի ծրագրի դրույթները, նպատակ ունենալով հետևողականորեն բարեփոխումներ իրականացնելու ճանապարհով աստիճանաբար լուծել համայնքում առկա հիմնախնդիրները և բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները:

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԸ, ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Համայնքի տեսլականն է

Բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով հետևողականորեն բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, համայնքը դարձնել բարեկեցիկ:

Համայնքի ռազմավարական նպատակներն ու հիմնական ուղղությունները

- Համայնքի ղեկավարի իրավասության շրջանակում միջոցներ ձեռնարկել պաշտպանելու համայնքի բնակիչների ու տնտեսավարող սուբյեկտների իրավունքներն ու օրինական շահերը:
- Բարձրացնել համայնքի բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների և սպասարկումների մակարդակը և որակը, այն հասանելի դարձնել համայնքի բնակիչներին,
- համայնքի ֆինանսական վիճակի բարելավում՝ եկամուտների հավաքագրման մակարդակի բարձրացման միջոցով:
- Քաղաքացիական հասարակության սուբյեկտների համագործակցության ակտիվացում էլեկտրոնային կառավարման համակարգի կատարելագործման միջոցով:
- Հայաստանի և արտերկրի համայնքների հետ համագործակցության ընդլայնում,
- իրականացնել համայնքային ենթակայության կազմակերպությունների շենքերի հիմնանորոգման և ջեռուցման համակարգերի վերականգնման, գույքային և տեխնիկական վերազինման աշխատանքներ,
- Ապահովել համայնքի կրթության, մշակույթի և սպորտի բնագավառների կազմակերպությունների անխափան և նպատակային գործունեությունը, իրականացնել այդ կազմակերպությունների զբաղեցրած շենքերում հիմնական վերանորոգման, ջերմամատակարարման վերականգնման և գույքի ձեռքբերման աշխատանքներ՝ աշխուժացնելով համայնքի մշակութային, մարզական և հասարակական կյանքը:
- Համայնքում պայմաններ ստեղծել փոքր և միջին բիզնեսը զարգացնելու ուղղությամբ, նպաստել նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը՝ նվազեցնելով գործազրկության մակարդակը:
- Իրականացնել սոցիալական տարաբնույթ ծրագրեր՝ նպաստելով համայնքի սոցիալապես անապահով ընտանիքների սոցիալական, բնակարանային, կոմունալ-կենցաղային պայմանների բարելավմանը:
- Նպաստել համայնքի տարածքում գտնվող բնակելի շենքերի, համայնքային սեփականություն համարվող շենքերի և շինությունների պահպանմանը, շահագործմանը և նորոգմանը:
- Կատարել կապիտալ ներդրումներ համայնքի ճանապարհային տնտեսության, հանգստի և բակային տարածքների բարեկարգման բնագավառներում՝ ավելացնելով բակային խաղահրապարակների քանակը, անհրաժեշտ միջոցառումներ ձեռնարկելով համայնքի բնակչության մշակութային կյանքի և ազատ ժամանցի, հանգստի կազմակերպման ուղղությամբ:
- Իրականացնել համայնքի լուսավորության արտաքին ցանցի արդիականացում:

- իրականացնել համայնքի կանաչապատման ընդգրկուն աշխատանքներ՝ նպաստելով շրջակա բնական միջավայրի պահպանմանը:
- Ոռոգման ներհամայնքային համակարգի վերանորոգում, նոր համակարգերի անցկացում:
- Ներդնել աղբահանման վճար վճարողների հաշվառման արդյունավետ համակարգ, ինչպես նաև բարելավել աղբահանության վճարների գանձման աշխատանքները:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

2.1. ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՎՆԱՐԿ

Սպիտակը գտնվում է Վանաձոր-Գյումրի և Վանաձոր-Երևան ավտոմոբիլային մայրուղիների խաչմերուկում, Փամբակի հովտում, Փամբակ գետի և դրա վտակ Ջրաշենի ափերին, ծովի մակերևույթից 1250մ բարձրության վրա: Հեռավորությունը մարզկենտրոնից 19 կմ է, իսկ մայրաքաղաքից՝ 97 կմ:

Քաղաքի վարչական տարածքը 6066.75 հա է:

Սպիտակի տարածքը լեռնային է. հյուսիսում ձգվում են Բագումի, իսկ հարավում՝ Փամբակի լեռնաշղթաները: Ռելիեֆն ունի երոզիոն-դենուդացիոն կառուցվածք: Տարածքի երկրաբանական կառուցվածքը բարդ է, ձևավորված է նստվածքային հրաբխածին, ներժայթքային ապարներից՝ կրաքարեր, տուֆածին ապարներ, բազալտ ու ավազաքարեր:

Երկրաշարժաբանական առումով տարածքը համարվում է սեյսմիկ ակտիվ գոտի՝ աղետաբեր երկրաշարժի բարձր հավանականությամբ (9 և ավելի բալ):

Մայրուղիների երկարությունը 52.8 կմ է:

Սպիտակի տարածքով անցնում է Թբիլիսի-Վանաձոր-Սպիտակ-Մասիս երկաթգիծը:

Սպիտակ համայնքի տարածքը գտնվում բարեխառն կլիմայական գոտում: Ձմեռը մեղմ է, ամառը՝ չափավոր տաք: Ամենացածր ամսեկան միջին ջերմաստիճանը հունվարին է՝ -4.7°C , ամենատաք ամիսը հուլիսն է՝ $+18^{\circ}\text{C}$ ամսեկան միջին ջերմաստիճանով: Միջին հաշվով 0°C -ից բարձր ջերմաստիճանով օրերի թիվը Սպիտակ քաղաքում կազմում է 270 օր: Տարեկան տեղումների միջին մակարդակը 439մմ է:

Սպիտակի տարածքը եղել է հին բնակատեղի, որի պատմությունը սկսվում է դեռևս մ.թ.ա. IV-I հազարամյակներից: Սպիտակում, համանուն նախկին շրջանի Մեծ Պարնի, Ջրաշեն, Գոգարան, Արևաշող գյուղերում հայտնաբերված նեոլիթյան գործիքներն ու կենցաղային իրերը՝ քարե հատիչները, կացիները, դանակները, նետասլաքները, աղորիքները, արձանիկները և գտնված մյուս առարկաները վկայում են այդ ցեղերի հասարակական բարձր աստիճանը:

Սպիտակում՝ Սարդարի կոնդ բլուրում հայտնաբերվել են բրոնզե դարաշրջանի (ք.ա. 3-2-րդ հազարամյակում) բնորոշ առարկաներ՝ պղնձե և բրոնզե նետասլաքներ, դաշույններ, սև փայլեցրած կավախեցե ամաններ և այլ առարկաներ: Տարածքի բնակիչների կյանքը՝ վերընթաց զարգացում է ապրել նաև ք.ա. 1-ին հազարամյակում, երբ այդ տարածքը մտել է Ուրարտու պետության կազմի մեջ (ք.ա. 7-րդ դար):

Երվանդունիների (ք.ա. 4-2-րդ դարեր) և Արտաշեսյանների (ք.ա. 2-1-ին դարեր) թագավորության ժամանակ նաև Սպիտակի այժմյան տարածքը եղել է Հայաստանի,

ավելի ուշ՝ Մեծ Հայքի Գուգարք նահանգի Տաշիր գավառի կազմում: 9-րդ դարավերջին մտել է Բագրատունյաց թագավորության, 972-1118թթ.-ը՝ Կյուրիկյան թագավորության, իսկ 12-րդ դարավերջից՝ Սելջուկյան թուրքերից ազատագրված հայկական հողերի հետ՝ Զաքարյանների իշխանապետության մեջ:

14-18-րդ դարերում Արևելյան Հայաստանի հյուսիս-արևելյան մի քանի գավառակների հետ միացվել է Ռուսաստանին, տարածքը կոչվել է Համամլուի գավառակ և մտել նախ Լոռի-Փամբակի, ապա՝ Ալեքսանդրապոլի գավառի մեջ:

Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Սպիտակ քաղաքը մինչև 1949թ. կոչվել է «Համամլու» կամ «Համամլի», որը հավանաբար առաջացել է պարսկերեն «համամ» (բաղնիք) բառից: Համամլուի նոր անունը՝ Սպիտակ, կապված է քաղաքի շրջակայքում եղած կրաքարի հանքերի հետ:

Համամլուի շրջանը, որպես վարչական միավոր ստեղծվել է 1937թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին: Սպիտակը 1960թ.-ին ստացել է քաղաքի, 1971թ.-ին՝ հանրապետության ենթակայության քաղաքի կարգավիճակ:

Համամլիում դեռևս 19-րդ դարի կեսերից գործել են ծխական դպրոցներ: Նախասովետական Համամլուն, բացի մի քանի դարբնոցից, ջրաղացներից ու ձիթահանքից, արդյունաբերական ոչ մի ձեռնարկություն չունեց: Բնակիչները հիմնականում զբաղվում էին երկրագործությամբ ու անասնապահությամբ: Բնակավայրի արտադրական առաջին ձեռնարկությունը՝ պանրի գործարանը, կառուցվել է 1937թ.-ին: 1947թ. առաջին արտադրանքն է տվել շաքարի գործարանը, որն արտադրական յուրաքանչյուր սեզոնում վերամշակում էր 130 հազար տոննա շաքարի ճակնդեղ, արտադրում 14 հազար տոննա բարձրորակ շաքարավազ: Հետագայում կոմբինատի կարգավիճակ ստացած ձեռնարկության մեջ ներառված կիտրոնաթթվի արտադրամասի թանկարժեք արտադրանքն առաքվում էր ոչ միայն Խորհրդային Միության հանրապետություններ, այլև արտասահմանյան մի շարք երկրներ: Արտասահմանյան 21 երկիր (Ռումինիա, Իրաք, Վիետնամ, Մոնղոլիա, Թուրքիա, Կուբա, Մալի և այլն) և սովետամիության մի շարք խոշոր քաղաքներ էին արտահանվում «Հայվերելակմեքենա» միավորման մարդատար և բեռնատար վերելակներ: Այստեղ աշխատող բանվոր ծառայողների թիվը հասնում էր 700-ի: Գործում էր Հացամթերքի կոմբինատը, կարի արտադրական միավորումը, տրիկոտաժի, կոշիկի ֆաբրիկաները, ռետինատեխնիկական իրերի և հացի գործարանները: Մինչև 1988թ.-ի դեկտեմբերի 7-ի աղետալի երկրաշարժը Սպիտակը արդյունաբերական և գյուղատնտեսական զարգացած քաղաքներից էր, որտեղ գործում էր 14 արդյունաբերական ձեռնարկություն: Ուներ 7 հանրակրթական, գեղարվեստի, երաժշտական, մարզական դպրոցներ, տեխնիկում, պրոֆտեխուսումնարան, 10 մսուր-մանկապարտեզ, հիվանդանոց, զբոսայգի, մշակույթի տուն, գրադարան, կինոթատրոն, թանգարան, մարզադաշտ, կապի հանգույց, տպարան:

1988 թվականը ճակատագրական եղավ Սպիտակի կյանքում: Դեկտեմբերի 7-ին, ահեղ երկրաշարժի հետևանքով, վայրկյանների ընթացքում երբեմնի արդյունաբերական քաղաքը վերածվեց փլատակների, զոհվեց ավելի քան 4000 մարդ:

Սպիտակցին երախտագիտությամբ է հիշում բարի կամքի բոլոր երկրներին ու ժողովուրդներին, սփյուռքի մեր հայրենակիցներին, անհատ մարդկանց ու կազմակերպություններին, ովքեր իրենց անգնահատելի օգնությունն ու աջակցությունը բերեցին երկրաշարժի հետևանքների վերացման, ավերված քաղաքի վերականգնման գործին:

Բարեկամ ժողովուրդների օգնությամբ վեր հառնած Սպիտակն այսօրվա իր տեսքով, թաղամասերի անվանումներով ժողովուրդների բարեկամության իրական խորհրդանիշ է:

Չնայած նրան, որ Սպիտակում վերականգնողական մեծ աշխատանքներ են կատարվել (վերականգնվել ու գործում են բոլոր հանրակրթական, երաժշտական, գեղարվեստի և մարզական դպրոցները, բուժհաստատությունները, սպասարկման ոլորտի շատ կազմակերպություններ, վերականգնվել է բնակֆոնդի մի մասը), սակայն մինչև օրս վերացված չեն սարսափելի աղետի հետևանքները, դեռևս ամբողջովին լուծված չէ անօթևան բնակիչներին բնակարանով ապահովման խնդիրը, կան չլուծված սոցիալ-տնտեսական բազում խնդիրներ՝ փողոցների բարեկարգում և լուսավորություն, ոռոգման, խմելու ջրի ջրագծերի կառուցում և վերականգնում: Սպիտակում խիստ կարևորվում է աշխատատեղերի ստեղծման խնդիրը:

2.2. ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սպիտակ համայնքի մշտական բնակչության թվաքանակը ՀՀ Ոստիկանության ԱՎՎ Սպիտակի անձնագրային բաժնի կողմից տրված տվյալներով 2016 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ կազմել է 17064 մարդ, որից տղամարդիկ կազմում են բնակչության 48.2%-ը, իսկ կանայք՝ 51.8%: Բնակչության սոցիալական կազմը հետևյալն է՝

Սպիտակ համայնքի հիմնական ժողովրդագրական ցուցանիշները, 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ.

Հ/Հ	Ցուցանիշների անվանումը	Չափի մ.	Քանակը
1	Բնակչության թիվը այդ թվում՝	մարդ	17064
1,1	կանայք	մարդ	8845
1,2	տղամարդիկ	մարդ	8219
2	Փաստացի բնակչության թիվը	մարդ	11321
3	թոշակառուներ այդ թվում՝	մարդ	3224
3.1	- տարիքային	մարդ	1354
3.2	- հաշմանդամներ այդ թվում	մարդ	1870
3.3	Հաշմանդամ երեխաներ	մարդ	78
3.3	-միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ	մարդ	74
3.4	- երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաներ	մարդ	-
4	Փախստականներ	ընտանիք	2 /Միրիայից /
5	Առկա տնային տնտեսությունների թիվը	ընտանիք	4244
6	Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը, այդ թվում՝	ընտանիք	2464
6,1	նպաստառուների թիվը	ընտանիք	2070
7	Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներ	մարդ	3
8	Զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներ	ընտանիք	4
9	Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	մարդ	37
10	Աշխատունակներ	մարդ	9799
11	Զբաղվածներ	մարդ	2539
12	Աշխատանք փնտրողներ	մարդ	1422
13	Գործազուրկներ այդ թվում	մարդ	848
13,1	Տարրական կրթությամբ	մարդ	-

13,2	Միջնակարգ կրթությամբ	մարդ	556
13,3	Միջն. Մասնագիտ. կրթությամբ	մարդ	200
13,4	Բարձրագույն կրթությամբ	մարդ	92
14	Հայրենական մեծ և արցախյան պատերազմներում զոհվածների ընտանիքների թիվը		347
15	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիքների թիվը	ընտանիք	800
16	Անօթևան ընտանիքներ	ընտանիք	4
17	Բնակարանային պայմանների բարելավման կարիք ունեցող ընտանիքների թիվը		464

Սպիտակ համայնքի բնակչության տարիքային կազմն ըստ խմբերի, 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ.

Հ/Հ	Բնակչության տարիքային կազմը	Ընդամենը
1	0-6 տարեկան	1765
2	7-17 տարեկան	2964
3	18-62 տարեկան	9799
4	63 և ավելի բարձր	2536
5	Ընդհանուր բնակչությունը	17064

Բնակչության իրավիճակի բնութագրիչները, 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ.

Հ/հ	Բնութագրիչներ	01.01.2013թ. դրությամբ	01.01.2014թ. դրությամբ	01.01.2015թ. դրությամբ	01.01.2016թ. դրությամբ
1	Բնակչությունը	16243	16458	16634	17064
2	Ծնվածներ	184	171	226	199
3	Մահացածներ	103	109	100	108
4	Ամուսնություններ	68	48	48	36
5	Ամուսնալուծություններ	47	43	46	33

Աղբյուրը՝ Սպիտակի անձնագրային և ՔԿԱԳ Սպիտակի տարածքային բաժին

3. ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Տեղական ինքնակառավարման մարմիններն են՝

1. Համայնքի ավագանին՝ բաղկացած 15 անդամից /ընտրված 2012 թվականին սեպտեմբերի 9-ին, հերթական ընտրությունը տեղի կունենա 2016 թվականի հոկտեմբերի 2-ին, լիազորությունների սկիզբը 2016թ նոյեմբերի --- -ին
2. Համայնքի ղեկավարը /ընտրված 17 ապրիլի 2016թ./, լիազորությունների սկիզբը 2016թ հունիսի 6-ից: Համայնքի ղեկավարն իր լիազորություններն իրականացնում է համայնքապետարանի աշխատակազմի միջոցով:

Համայնքի ղեկավարի աշխատակազմի հաստիքների թիվը 52 է, որից 35-ը համայնքային ծառայողներ են, 5-ը հայեցողական պաշտոն զբաղեցնողներ, 1-ը՝ քաղաքացիական աշխատանք կատարող (ցանցային ադմինիստրատոր), 10-ը սպասարկող անձնակազմ:

Համայնքապետարանի աշխատակազմը բաղկացած է 5 կառուցվածքային և 1 առանձնացված ստորաբաժանումներից:

ՍՊԻՏԱԿԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ

Կառուցվածքային ստորաբաժանումներ

1. Քարտուղարության բաժին,
2. Ֆինանսական և եկամուտների հավաքագրման բաժին,
3. Քաղաքաշինության, հողօգտագործման, կոմունալ սպասարկման և տրանսպորտի բաժին,
4. Սոցիալական, մշակույթի, երիտասարդության, սպորտի և լրատվության բաժին,
5. Ներքին աուդիտի բաժին:

Առանձնացված ստորաբաժանում

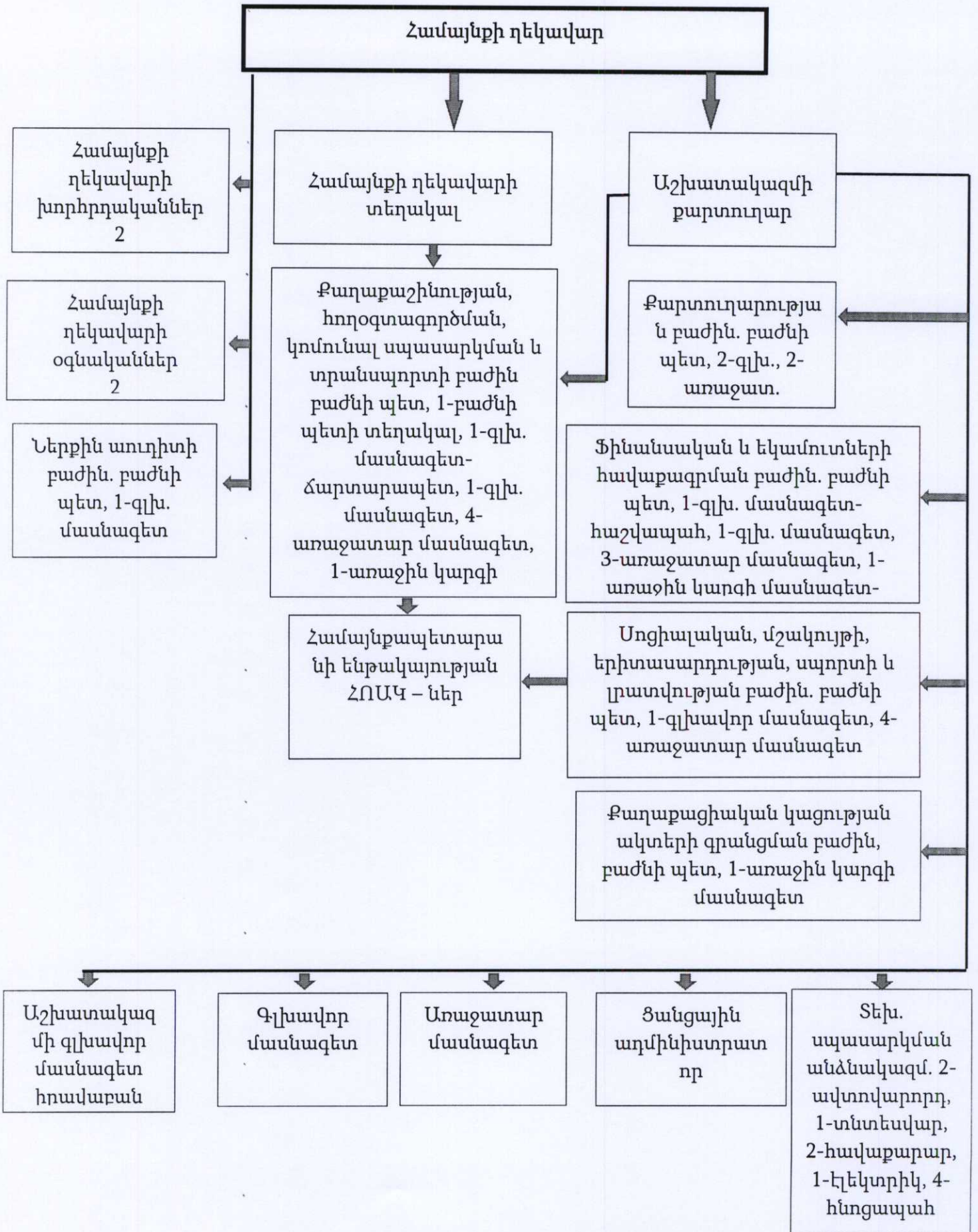
1. Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման Սպիտակի տարածքային բաժին:

ՔԿԱԳ-ի բաժինն աշխատում է նորացված էլեկտրոնային ծրագրով, որը համակցված է անձնագրային ծառայությունների, Նորք ծառայության և էլ-նոտար ծառայությունների հետ: ՔԿԱԳ-ի բաժինը սպասարկում է տարածաշրջանի 20 համայնքների բնակիչներին:

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Համագործակցություն ԴԱՀԿ ծառայությունների հետ աշխատանքների և սպասարկման ոլորտի բարելավման նկատառումներով,
- Գույքի ձեռք բերում,

Արխիվների պահպանման համար շենքային պայմանների ստեղծում:

Համայնքի ենթակայության ոչ առևտրային կազմակերպությունների անվանումները և հաստիքային միավորների թիվը

- <<Սպիտակի թիվ 1 ՆՈՒՀ>> ՀՈԱԿ -11 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի թիվ 2 ՆՈՒՀ>> ՀՈԱԿ -30 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի երաժշտական դպրոց կրթադաստիարակչական ուսումնական հաստատություն>> ՀՈԱԿ – 25 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի գեղարվեստի դպրոց կրթադաստիարակչական ուսումնական հաստատություն >> ՀՈԱԿ – 10 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի քաղաքային գրադարան>> ՀՈԱԿ- 15 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի մշակույթի տուն>> ՀՈԱԿ -12 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի թիվ 1 մանկապատանեկան մարզադպրոց>> ՀՈԱԿ – 17 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի ԲՄԳ>> ՀՈԱԿ – 16 հաստիքային միավոր:

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Պահպանել քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց՝ օրենքով սահմանված իրավունքները վարչական մարմնի հետ իրավահարաբերություններում:
- Վարչարարությունն իրականացնել օրենքով ամրագրված վարչարարության սկզբունքներին համահունչ, սահմանված կարգով և ժամկետներում՝ ընդունելով իրավաչափ վարչական ակտեր:
- Համայնքային կառավարման տեղեկատվական համակարգի զարգացման միջոցով բարձրացնել ծառայությունների որակը, համայնքի բյուջեի և սեփականության առավել արդյունավետ կառավարումը, քաղաքացիների կողմից ՏԻՄ մարմինների գործունեության վերահսկողությունը:
- Կատարելագործել համայնքի պաշտոնական կայքը, լայն հասարակությանը իրազեկել համայնքում կատարված աշխատանքների մասին:
- Ամրապնդել սերտ համագործակցությունը պետական և տարածքային կառավարման, գործադիր մարմնի տարածքային ծառայությունների, զանգվածային լրատվական միջոցների հետ:

Բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը

ՏԻՄ-երի գործունեությունը դարձել է համեմատաբար ավելի թափանցիկ և հրապարակային, որն զգալիորեն նպաստում է համայնքի բնակչության իրազեկվածությանը ՏԻՄ-երի ընդունած որոշումներին և կատարած աշխատանքներին: Մակայն համայնքի բնակիչները դեռևս բավականին ակտիվություն չեն ցուցաբերում ՏԻՄ-երի կողմից կազմակերպված հանրային հանդիպումներին ու միջոցառումներին մասնակցելու ուղղությամբ: Հանրային լսումներին նրանց մասնակցությունն ապահովվում է հրավերների միջոցով:

Սպիտակ համայնքը մասնակցում է <<Հանրային Մասնակցություն Տեղական ինքնակառավարմանը>> (ՀԱՄԱՏԵՂ) ծրագրին (կոնսեցիա), որի շրջանակներում 2016թ. <<Համայնքների ֆինանսիստների միավորում>> ՀԿ առաջնորդությամբ, համայնքներում տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության բնագավառում ուսուցման սեմինարների միջոցով իրականացվել է համայնքապետարանի

աշխատակազմի և ենթակա կազմակերպությունների մասնագետների, բնակչության ակտիվ խավերի վերապատրաստում:

<<Աջակցություն Հայաստանում տեղական ժողովրդավարության ամրապնդման>> ծրագրի շրջանակներում Եվրոպայի խորհրդի աջակցությամբ տրամադրված տեխնիկայի միջոցով 2016թ հոկտեմբերից ավագանու նիստերը կհեռարձակվեն ինտերնետային կայքի միջոցով, որը կնպաստի ՏԻՄ-երի գործունեության նկատմամբ բնակչության իրազեկվածության բարձրացմանը, վստահության ամրապնդմանը:

Համայնքի ավագանու կողմից ընդունվել են տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության, համայնքի ղեկավարին կից խորհրդակցական մարմինների ձևավորման և գործունեության, համայնքում հանրային բաց լսումների և (կամ) քննարկումների կազմակերպման և անցկացման կարգերը, որոնք հնարավորինս կնպաստեն բնակիչների ավելի ակտիվ մասնակցությանը տեղական ինքնակառավարմանը:

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Համայնքային կառավարման տեղեկատվական համակարգի զարգացման միջոցով բարձրացնել ծառայությունների որակը, համայնքի բյուջեի և սեփականության առավել արդյունավետ կառավարումը, քաղաքացիների կողմից ՏԻՄ մարմինների գործունեության վերահսկողությունը:
- Կայքի կատարելագործման ուղղությամբ համատեղ աշխատանքներ տանել «Տեղեկատվական համակարգերի զարգացման և վերապատրաստման կենտրոն» ՀԿ-ի հետ, հարկերի և վարձավճարների գանձման աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման նպատակով հնարավորություն ստեղծել բոլոր հարկատուների, վարձավճարներ վճարողների համար առցանց ծանոթանալու իրենց պարտավորություններին:
- Ամրապնդել սերտ համագործակցությունը պետական և տարածքային կառավարման, գործադիր մարմինների տարածքային ծառայությունների, գանգվածային լրատվական միջոցների հետ:
- Ստեղծել Քաղաքացիների սպասարկման գրասենյակ, որը մեկ պատուհանի սկզբունքով տեղեկատվություն կտրամադրի բնակչությանը:
- Ներդնելով էլեկտրոնային ստորագրության փաթեթը՝ մարզպետարանի, նախարարությունների և համայնքների հետ փաստաթղթաշրջանառության գործընթացում, համայնքն արդեն իսկ ներգրավվել է էլեկտրոնային կառավարման համապետական համակարգում:
- Վերոհիշյալ խնդիրների լուծումը հնարավորություն կտա բարձրացնել համայնքապետարանի գործունեության հրապարակայնությունն ու թափանցիկությունը, համայնքի բնակիչներին՝ առավել ակտիվորեն մասնակցել համայնքի կառավարմանը:

Համայնքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Ենթակառույց	Հասցե	Կառուցման տարեթիվ	Չբաղեցրած տարածք (քառ.մ)	Ընդհանուր վիճակի գնահատական	Նորոգման /վերականգնման / փոխարինման կարիք	Այլ նշումներ
1.	<<Սպիտակի թիվ 1 ՆՈՒՀ>> ՀՈԱԿ	ք. Սպիտակ Ուզբեկական թաղ 64	1989	823	բավարար	վերանորոգում	Հարմարեց ված ոչ տիպային
2.	<<Սպիտակի թիվ 2 ՆՈՒՀ >> ՀՈԱԿ	ք. Սպիտակ Շահումյան 10	1990	1370.9	լավ		Հնարավորության դեպքում լրացուցիչ սենյակների ավելացում, բարելավում
3.	<<Մշակույթի տուն>> ՀՈԱԿ	Ք.Սպիտակ Ա.Ավետիսյան 1	1998	2527,25	բավարար	վերանորոգում	
4.	Զբոսայգի	Ք.Սպիտակ Այգեստան	1969	35900	բավարար	Վերանորոգում, նոր կառույցների տեղադրում	
5.	<<Սպիտակի քաղաքային գրադարան>> ՀՈԱԿ	Ք.Սպիտակ Ա.Ավետիսյան 1	1998	833	բավարար	մասնակի վերանորոգում	Հարմարեց ված ոչ տիպային
6.	<<Սպիտակի երաժշտական դպրոց կրթադաստիրակչական ուսումնական հաստատություն>> ՀՈԱԿ	ք. Սպիտակ, Շահումյան 105	1998	593	բավարար	մասնակի վերանորոգում	
7.	<<Սպիտակի գեղարվեստի դպրոց կրթադաստիրակչական ուսումնական հաստատություն >> ՀՈԱԿ	ք. Սպիտակ, Շահումյան 105	2003	545,50	բավարար	մասնակի վերանորոգում	
8.	<<Սպիտակի թիվ 1 մանկապատանեկան մարզադպրոց>> ՀՈԱԿ	1-ին մասնաշենք ք. Սպիտակ Այգեստան փող.	2005	1026	բավարար	վերանորոգում	
		2-րդ մասնաշենք ք. Սպիտակ Այգեստան փող.	2016	687.438	գերազանց		

3.1.Նախադպրոցական կրթություն

Համայնքի ենթակայությամբ գործում է 2 նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն, որտեղ հաճախում են 240 երեխաներ: Թիվ 1 նախադպրոցական ուսհաստատության շենքային պայմանները հարմարեցված են, 3-6 տարեկան երեխաների թվի ավելացմամբ պայմանավորված անհրաժեշտություն է առաջացել նոր մանկապարտեզի շենքի կառուցմանը: Մեծ առաջընթաց է արձանագրվել նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների սննդի տեսականու և որակի բարելավման ուղղությամբ:

Հ/հ	Նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններ	Խմբերի քանակը	Երեխաների թիվը		Դաս տիար ակներ ըի թիվը	Օժան դակ աշխատող ների թիվը	Հասցե	Շենքային պայմաններ	Շենքի պատկանելությունը
			Փաստացի	նախագծային					
1	<<Սպիտակի թիվ 1 ՆՈՒՀ>> ՀՈԱԿ	2	60	60	6	5	Սպիտակ Ուզբեկա - կան թաղ.	Հիմնական շինություն	Թիվ 8 միջն. դպրոց վարձակալ.
2	<<Սպիտակի թիվ 2 ՆՈՒՀ >> ՀՈԱԿ	6	180	180	16	14	Սպիտակ Շահումյան 10	Ոչ տիպային շինություն	Համայն - քա յին
	<i>Ընդամենը</i>	8	240	240	22	19			

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- ՆՈՒՀ-ի նոր տիպային շենքի կառուցում, 150 երեխայի համար:
- ՆՈՒՀ-երի շենքերի ընթացիկ վերանորոգում:
- Թիվ 2 նախադպրոցական ուսումնական հաստատության շենքի տարածքի ցանկապատում:
- Գույքի ձեռքբերում
- ՆՈՒՀ-երի բակային խաղային միջոցների նորացում:
- ՆՈՒՀ-երի աշխատակիցների շարունակական վերապատրաստում, թեմատիկ սեմինարների մասնակցություն:
- ՆՈՒՀ-երի երեխաների սննդի կազմակերպման նկատմամբ ծնողների մասնակցությամբ շարունակական վերահսկողության ապահովում:
- ՆՈՒՀ-երում ծնողական խորհրդի դերի բարձրացում:

3.2. Երաժշտական և գեղարվեստի դպրոցներ

Սպիտակի համայնքապետարանի ենթակայությամբ գործում են համայնքի երաժշտական և գեղարվեստի դպրոցները, որտեղ հաճախում են համապատասխանաբար 121 և 60 երեխաներ և ներգրավված են շուրջ 35 աշխատողներ:

Դպրոցները տեղավորված են լուսավոր և հարմարավետ շենքերում, ուսուցիչները ունեն համապատասխան մասնագիտական կրթություն:

Սպիտակ համայնքի երաժշտական և գեղարվեստի դպրոցներ, 2016թ.

Հ/հ	Դպրոցի անվանումը	Օբյեկտի նախագծային հզորությունը /քմ/	Աշակերտների թիվը		Ուսուցիչների թիվը	օժանդակ աշխատողների թիվը	Հասցե	Շենքային պայմաններ	Շենքի պատկանելությունը
			Փաստացի	Նախագծային					
1.	<<Սպիտակի երաժշտական դպրոց կրթադաստիարակչական ուսումնական հաստատություն>> ՀՈԱԿ	593 քմ	121	200	21	4	ք. Սպիտակ, Շահումյան 105	Հիմնական տիպային կառույց	ՀՀ սեփ
2.	<<Սպիտակի գեղարվեստի դպրոց կրթադաստիարակչական ուսումնական հաստատություն>> ՀՈԱԿ	545,50 քմ	60	100	6	4	ք. Սպիտակ, Շահումյան	Հիմնական տիպային կառույց	ՀՀ սեփ

Երաժշտական դպրոց՝ խմբերի թիվը՝ 7 / 2 երգչախումբ, 2 ջութակի համույթ, 1 քանոնի համույթ, 1 դիոլահարների համույթ և 1 նվագախումբ /, բաժինների թիվը՝ 4, /դաշնամուրային, լարային, ազգային և վոկալ/ աշակերտների թիվը 121 աշխատակիցների թիվը՝ 25: Ուսուցիչներն ունեն համապատասխան մասնագիտական կրթություն, նկատելիորեն բարձրացել է ուսման որակը, աշխատողների պատասխանատվությունը: Զգալի հաջողությունների են հասել երաժշտական դպրոցի սաները՝ մասնակցելով մի շարք մրցույթ-փառատոների՝ <<Երգող Հայաստան>>, <<Վերածնունդ>> և այլն: Պարբերաբար դպրոցը համալրվում է նաև երաժշտական նոր գործիքներով, մասնավորապես 2016թ. ապրիլին մեր համաքաղաքացի Արարատ Հայդեյանի միջնորդությամբ դպրոցին նվիրաբերվեց 2 ջութակ, 2 կիթառ, 1 շեփոր:

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Դպրոցի շենքի նկատմամբ իրավունքի ձեռք բերում:
- Շենքի վերանորոգում:
- Գույքի ձեռքբերում:
- Երգչախմբի և նվագախմբի սաների համար համերգային արտահագուստների ձեռքբերում:

Գեղարվեստի դպրոց՝ խմբերի թիվը՝ 8, աշակերտների թիվը՝ 60, աշխատակիցների թիվը՝ 10: Դպրոցը գործում է լուսավոր, հարմարավետ շենքում, որտեղ հիմնական ծրագրերից բացի զարգացնում են նաև դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ազգային և ավանդական ճյուղեր՝ խեցեգործություն, ասեղնագործություն, գորելեն: Ուսուցիչներն

ունեն համապատասխան մասնագիտական կրթություն, նկատելիորեն բարձրացել է ուսման որակը, աշխատողների պատասխանատվությունը: Դպրոցի սաները մշտապես մասնակցում են համաքաղաքային, մարզային և հանրապետական մրցույթների և փառատոների՝ արժանանալով դիպլոմների, պատվոգրերի, շնորհակալագրերի, տարբեր մրցանակների: Գեղարվեստի դպրոցը որպես Լոռու մարզի լավագույն կրթամշակութային հաստատություն մասնակցել է հանրապետական «Արտ-էքսպո» ցուցահանդեսին, արժանացել մասնագետների բարձր գնահատականին: Դպրոցում մշտապես գործող պատկերասրահը պարբերաբար թարմացվում է գունանկար, գծանկար, գորելեն, դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ցուցանմուշներով: Սերտորեն համագործակցելով Գերմանիայում բնակվող դպրոցի նախկին ուսուցիչ Արարատ Հայդեյանի հետ, նրա հովանավորությամբ շարունակվում են դպրոցի սաների և ուսուցիչների փոխայցելությունները Գերմանիայի Դաշնություն, ուր նրանք մասնակցում են միջազգային ցուցահանդեսների և վարպետության դասերի: 2014թ. դպրոցը մշակութային կրթության ոլորտում համարվել է Լոռու մարզի հենակետային ուսումնական հաստատություն:

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Շենքի նկատմամբ իրավունքի ձեռք բերում:
- Գույքի ձեռքբերում:
- Կապիտալ վերանորոգում:

3.3. Մշակույթի տուն

Մշակույթի տանը գործում են պարի, երգի և թատերական մեկական խմբեր, որոնցում ընդգրկված են շուրջ 32 սաներ: Մշակույթի տան գործունեությունը նպատակաուղղված է շնորհալի երեխաների և նրանց տաղանդի հայտնաբերմանը:

Մշակույթի տան պարային խմբերը, երգի և տիկնիկային ստուդիայի սաները մշտապես մասնակցում են մարզային և հանրապետական մրցույթների ու փառատոների և հաճախակի վերադառնում մրցանակներով, դիպլոմներով ու շնորհակալագրերով:

Այստեղ կազմակերպվում են միջոցառումներ նվիրված ՀՀ պետական տոներին, հորեյանական և հիշարժան տարեթվերին: 2016 թ. ձեռք է բերվել նոր ձայնալուսային տեխնիկա և սարքավորումներ:

Հ/հ	Անվանումը	Օբյեկտի նախագծ. հզորությունը /մարդ/		Օբյեկտի նախագծ. հզորությունը /քմ/	Աշխատողների թիվը	Հասցե	Շենքային պայմաններ	Շենքի պատկանելությունը /կամ կառույցի/
		Դահլիճի նստատեղ	մարդ					
1	<<Սպիտակի մշակույթի տուն>> ՀՈԱԿ	391	391	2527X25 քմ	12	Ք.Սպիտակ Ա.Ավետիսյան 1	Տիպային հիմնական	ՀՀ կառավարություն

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Մշակույթի տան շենքի նկատմամբ իրավունքի ձեռք բերում:
- Կապիտալ վերանորոգում:
- Ջեռուցման համակարգի փոխում:
- Մանհանգույցների վերանորոգում:
- Խմբային սենյակների ավելացում:
- Մշակույթի տան թատերական խմբի և նոր համույթների ստեղծում:
- Մասնագետների վերապատրաստում, նոր մասնագետների ներգրավում:

3.4. Գրադարան

Համայնքում գործում է *մեկ քաղաքային գրադարան*, որի գրքային ֆոնդը կազմում է 28694 օրինակ գիրք ու բրոշյուր և 1000 օրինակ ամսագրեր ու լրագրեր: Գրադարանի թանգարանային բաժնի հիմնական ցուցանմուշների թիվը կազմում է 196 և գիտաօժանդակ նյութեր: Ընթերցողների թիվը՝ 29352 մարդ: Թանգարանի այցելուների թիվը՝ 3373 մարդ: Գրադարանում իրականացվում են <<Գրադարանային շաբաթ>>, <<Գիշերային գրադարան>>, <<Թանգարանային գիշեր>> ծրագրերը և բազմաբնույթ այլ միջոցառումներ, որոնցում մեծ ուշադրություն է դարձվում երիտասարդության հետ տարվող աշխատանքներին՝ օգտագործելով նրանց ներուժը տարբեր միջոցառումներ կազմակերպելու համար: Գրադարանն ունի գույքային և նորոգման կարիքներ:

Սպիտակ համայնքի գրադարանի վերաբերյալ տվյալներ, 2016թ.

Գրադարանի անվանումը	Օբյեկտի նախագծ. հզորությունը /քմ/	Ընթերցողների թիվը	Աշխատողների թիվը	Հասցե	Շենքային պայմաններ	Շենքի պատկանելու թյունը/կամ կառույցի/
<<Սպիտակի քաղաքային գրադարան>> ՀՈԱԿ	335	29352	15	Ք.Սպիտակ Ա.Ավետիսյան 1	Հարմարեց վաճ քարաշեն,	ՀՀ կառավարու թյուն

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Շենքային հիմնանորոգում:
- Թանգարանային բաժնի հիմնավոր առանձնացում մետաղյա կոնստրուկցիաներով, անվտանգության համակարգի տեղադրում, ապակեպատ միջնորմերի տեղադրում:
- Ջեռուցման համակարգի անցկացում:
- Օդափոխության համակարգի տեղադրում:
- Գույքի ձեռք բերում:
- Գրքային ֆոնդի համալրում:

3.5. Սպիտակի մանկապատանեկան մարզադպրոց

Մարզադպրոցն ունի երկու մասնաշենք: Մարզադպրոցում գործում են 13 խումբ 6 մարզաձևից / 3 ֆուտբոլի, 3 սամբոյի, 1 ձյուդոյի, 2 ազատ ոճի ըմբշամարտի, 2

